

کارشناس بازارهای مالی در تحلیل ریزش‌های پی‌درپی شاخص کل بازار سرمایه:

بدون بهبود روابط خارجی، آینده بورس امیدبخش نیست

رامتین مونیق

مدتی پس از تصدی همتی دروزارت اقتصاد،بورس که‌در‌دولت‌گذشته‌سیر‌نزولی‌نامید‌کننده‌ای‌داشت؛‌ با‌شروع‌یک‌روند‌افزایشی‌حتی‌در‌آستانه‌فتح‌کنال‌ ۳‌میلیونی‌قرار‌گرفت،‌اما‌این‌رونق‌ادامه‌دار‌نبود‌و‌حتی‌در‌زمان‌خود‌همتی‌هم‌روند‌ریزشی‌آن‌آغاز‌شد.‌ از‌نگاه‌برخی‌فلالان‌و‌کارشناسان‌بورس،‌ همتی‌نسبت‌به‌بازار‌سرمایه‌رویکرد‌حمایتی‌داشت‌و‌همان‌رونق‌تسبسی‌و‌کوتاهمدت‌امسسال‌مربوط‌به‌سیاست‌های‌او‌بود.‌ مهم‌ترین‌سیاستی‌که‌این‌افراد‌به‌آن‌اشاره‌دارند،‌حذف‌ارز‌نیما‌و‌ایجاد‌بازار‌توافقی‌ارز‌است‌که‌برای‌مدتی‌محدود‌فاصله‌میان‌نرخ‌های‌ارز‌را‌کاهش‌داد.‌از‌سال‌های‌قبل‌فعالان‌حوزه‌یکی‌از‌مهم‌ترین‌چالش‌های‌خود‌را‌چندنرخ‌خی‌بودن‌ارز‌عنوان‌می‌کردند‌و‌همتی‌هم‌از‌روز‌اول‌کاری،‌هم‌خود‌را‌بسر‌تکن‌رخ‌خی‌کردن‌ارز‌گذاشت‌که‌البته‌به‌شکست‌انجامید.

بعداً‌از‌استیضاح‌او‌روند‌بازار‌ریزشی‌تر‌از‌قبل‌شد‌و‌ار‌تفاع‌۲۸‌میلیون‌واحد‌ارز‌دست‌داد.‌روز‌گذشته،‌در‌جریان‌دادوستدهای‌بازار‌سرمایه،‌بیش‌از‌۱۵‌میلیارد‌و‌۸۹۳‌۶۰۰میلیون‌سه‌م‌و‌حق‌تقدم‌به‌ارزشی‌بالغ‌بر‌۱۰‌هزار‌و‌۱۵۴‌میلیارد‌تومان‌در‌بیش‌از‌۴۸۸‌هزار‌نوبت‌مورد‌دادوستد‌قرار‌گرفت‌و‌شاخص‌بورس‌با‌افت‌۳۵‌هزار‌و‌۵۵۸‌واحدی‌در‌ارتفاع‌۲‌میلیون‌و‌۷۵۴‌هزار‌و‌۴۱۲‌واحد‌قرار‌گرفت.‌در‌بازار‌های‌فرابورس‌ایران‌هم‌با‌معامله‌۶‌میلیارد‌و‌۵۳‌میلیون‌ورقه‌به‌ارزش‌۱۱۱‌هزار‌و‌۶۳‌میلیارد‌تومان‌در‌۲۳۰‌هزار‌نوبت،‌شاخص‌فرابورس‌(آیفکس)‌۳۹۴‌واحد‌افت‌کرد‌و‌در‌ارتفاع‌۲۵‌هزار‌و‌۵۹‌واحد‌قرار‌گرفت.

برای‌بررسی‌علل‌ریزش‌بورس‌وزارتی‌بای‌آینده‌بازار،‌«توسعه‌ایرانی»‌گفت‌و‌گویی‌با‌یکی‌از‌کارشناسان‌حوزه‌داشته‌است‌که‌مشروح‌آن‌را‌می‌خوانید.

مهم‌ترین‌عامل‌ریزش‌بازار،‌سیاستی‌است

یک‌کارشناس‌بازار‌سرمایه‌در‌گفت‌و‌گو‌با‌«توسعه‌ایرانی»،‌در‌باره‌عوامل‌ریزش‌بورس‌در‌هفته‌های‌اخیر،‌عنوان‌کرد:‌عوامل‌گوناگونی‌در‌بازه‌های‌زمانی‌مختلف‌بر‌جهت‌گیری‌بازار‌سرمایه‌اثر‌گذار‌هستند.

حمید‌میر‌معینی‌در‌گفت‌و‌گو‌با

«توسعه‌ایرانی»:‌افراد‌توانمنددی‌گیری‌هم‌وجود‌دارند‌که‌جایگزین‌همتی‌شوندولی‌اگر‌در‌یچه‌ای‌به‌سمت‌بهبود‌اوضاع‌سیاسی‌کلان،‌مخصوصاً‌در‌حوزه‌بین‌المللی‌باز‌نشود،‌هر‌فرد‌دیگری‌هم،‌حتی‌بسیار‌توانمند‌تر‌از‌همتی،‌وزیر‌اقتصاد‌شود،‌باز‌هم‌نمی‌توانیم‌اوضاع‌اقتصادی‌و‌اوضاع‌بقیه‌ساختار‌های‌مشکل‌دار‌کشور‌را‌سامان‌دهی‌کنیم

گزارش

با‌پایان‌معافیت‌تحریمی:

صادرات گاز و برق به عراق متوقف شد

معافیت ایران برای صادرات گاز و برق به عراق امروز ۸ مارس ۱۴۰۳ لغو شد. لغو معافیت تحریمی عراق برای واردات گاز و برق از ایران، روابط ایران و عراق را با مشکلات متعددی مواجه می‌کند. باید دید آینده روابط ایران و عراقی پس از این تصمیم چگونه می‌شود؟

گفت و گو

کارشناس سابق فارا:

بستر کالابُرک معیوب است

کارمند سابق شرکت فارا (شرکت خدمات فناوری اطلاعات رفاه ایرانیان) یادآور شد: احمد میدری، وزیر کنونی کار، که در دولت یازدهم و دوازدهم معاون رفاه این وزارتخانه بود، پایگاه داده رفاه ایرانیان را رانداختاری کرد که طرحی بسیار گسترده و در واقع بزرگ‌ترین بانک اطلاعاتی کشور است.

امیررضا امیری در گفت‌وگو با انصاف‌نیوز، به تغییر دولت در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و افزود: وقتی آقای عبدالملکی به وزارت کار آمد، تقریباً همه منصوبین به میدری را برکنار کرد. از جمله مدیرعامل فارا رئیس فعلی سازمان ملی فناوری اطلاعات که دکترای کامپیوتر داشت و عضو هیأت علمی دانشگاه بود نیز برکنار شد و فردی به مدیرعاملی شرکت فارا، به عنوان میزبان مهم‌ترین اطلاعات کشور از وضعیت مالی و معیشتی تک‌تک شهروندان ایرانی، انتخاب شد که هیچ‌گونه سابقه و تحصیلات مرتبط و حتی تجربه‌ای در این زمینه نداشت.

او توضیح داد: در شرایطی که هنوز فضای دولت و وزارتخانه و به تبع آن شرکت‌های زیرمجموعه ثبات پیدا نکردده بود، شب‌ایعه شد که اطلاعات پایگاه داده رفاه ایرانیان به یک شرکت مهاجرتی فروخته شده است. من با توجه به علایق شخصی این قصه را دنبال کردم و متوجه شدم متأسفانه بعضی از مدیران این شرکت با یکی از پرشانیه‌ترین شرکت‌های مهاجرتی همکاری نزدیکی دارند. از ابتدا قرار بود در کنار جمع‌آوری اطلاعات، یک سوئیچ مالی هم روی این سامانه تعریف شود تا پارانها و هر پرداخت

حمید میرمعینی تصریح کرد: مهم‌ترین عاملی که همیش‌به‌بر بازار اثرگذار بوده و نقش غالب داشته عوامل دیگر را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، عامل سیاسی است. او با اشاره به اینکه عامل سیاسی گاه تحت تأثیر شرایط و اوضاع سیاسی بین‌المللی قرار دارد و گاه تحت شرایط داخلی، توضیح داد: ریسک سیستماتیک دقیقاً بر اساس همین اوضاع و شرایط سیاسی تعریف می‌شود و هر چقدر این ریسک افزایش یابد، به دلیل اینکه بازه‌مورد انتظار افزایش پیدای می‌کند، قیمت هم کاهش می‌یابد.

این تحلیلگر بازارهای مالی افزود: در طول این چندساله بازار، عامل غالب اثرگذار در بازار سرمایه و به‌ویژه بورس، افزایش ریسک‌سیاسی بوده است که در شرایط کنونی ایران هم در موقعیت نامناسبی از این مسئله قرار داریم. همین عامل ریسک سیاسی باعث شده است که ما آن ثبات و آرامش سیاسی و به دنبال آن جهت‌گیری سابق بازار سرمایه را نداشته باشیم و شاهد ریزش‌های اخیر باشیم.

به گفته میرمعینی، واقعیت اینست که در شرایط سیاسی ابهام‌چود دارد. هم شرایط سیاسی بین‌الملل با فراق اجرایی فشار حداکثری اثر ترامپ دچار این ابهام شده است و هم مشکلات سیاسی داخلی وجود دارد؛ در این شرایط آرامش سیاسی از بین رفته و وجود دارد؛ آینده سیاسی، چه به لحاظ داخلی و چه به لحاظ بین‌المللی به وجود آمده است.

او تأکید کرد: بازار سرمایه هم خیلی غیرطبیعی برخورد نمی‌کند. بازارهای مالی معمولاً آسیب‌پذیرترین بازارها در شرایط ریسک سیاسی هستند و بنابراین بازار ما تحت تأثیر همین عامل قرار گرفته است.

این کارشناس عامل دوم تأثیرگذار بر بازار سرمایه را بازارهای جهانی دانست و گفت: در بازارهای جهانی هم، به عنوان عامل دیگر، خبر خاصی وجود ندارد.

میرمعینی بیان کرد: فلزات گرانبها تحت تأثیر جنگ‌ها هستند اما به نظر نمی‌رسد جنگ اوکراین برای این بازار مسئله‌حادی باشد. همچنین ظاهراً روسیه با بخش‌هایی از آتش‌بس موافقت کرده و فکر نمی‌کنم بازارهای جهانی نفت و فلزات انرژی و مثبت خیلی زیادی بر بازار سرمایه ایران بگذارد که باعث تغییر جهت بازار شود.

احتمال بازگشت بورس به شرایط قبل از دولت چهاردهم

این تحلیلگر بورس درباره عامل سوم تأثیرگذار بر بازار سرمایه‌ظاهر کرد: سیاست‌گذاری اقتصادی دولت هم یکی دیگر از عوامل کلان تأثیرگذار است و تقریباً بدون توجه به آینده سیاسی کشور خیلی نمی‌توان انتظار داشت بازار به نوعی بهبود پیدا کند یا انتظار داشت عقب‌گردی به دوران قبل از دولت چهاردهم نداشته‌باشد.

میرمعینی درباره تأثیر سیاست‌گذاری اقتصادی بر بازار سرمایه‌افاده کرد: در تأثیرگذاری این عامل اکنون کسری بودجه، ناترازی انرژی، قیمت‌ارز، قیمت‌گذاری دستوری، ناترازی بانک‌ها و صندوق‌های بانزینستگی و ... نیز مطرح می‌شود.

او تصریح کرد: البته همه سیاست‌گذاری‌های دولت تحت تأثیر عامل اساسی، یعنی فشار حداکثری و یا اوضاع ریسک‌سیاسی قرار می‌گیرد.

یکی از نقاط قوت تیم پزشکیان حذف شد

این کارشناس بازارهای مالی با اشاره به عامل چهارم تأثیرگذار بر اوضاع این‌روزهای بازار سرمایه، مطرح کرد: عامل کلان بعدی، نقش خود سامان بورس

تحلیلگر بازار سرمایه: سیاست‌گذاری اقتصادی دولت یکی دیگر از عوامل کلان تأثیرگذار بر بورس است اما تقریباً بدون توجه به آینده سیاسی کشور خیلی نمیتوان انتظار داشت بازار به نوعی بهبود پیدا کند یا انتظار داشت عقب‌گردی به دوران قبل از دولت چهاردهم نداشته‌باشد چرا که مهم‌ترین عاملی که همیش‌به‌بر بازار اثرگذار بوده و نقش غالب داشته و عوامل دیگر را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد، عامل سیاسی است

خنده‌دار شد و هم برای اصلاح ساختارهای غلط گذشته مانع ایجاد شد؛ ساختارهایی که ما را به این نقطه رسانده‌اند.

ادامه روند منفی با مواضع سیاسی غیر شفاف
میرمعینی تأکید کرد: بین همین چهار عامل کلان تأثیرگذار بر بازار، یعنی سیاسی، سیاست‌گذاری اقتصادی دولت، بازارهای جهانی و نقش سازمان، پررنگ‌ترین نقش متعلق به عامل سیاسی است و چشم‌انداز خیلی روشن و امیدبخشی فعلاً وجود ندارد مگر اینکه اتفاق مناسبی بیفتد.

او ادامه داد: روز گذشته سخنرانی و جلسه مهمی داشتیم که خیلی می‌تواند بر بازارها، از بازار ارز و طلا گرفته تا سرمایه، تأثیرگذار باشد و به آن جهت بدهد. البته خب شاید مواضع به صورت شفاف مطرح نشدولی هم مواضع به طور شفاف مطرح نشود و امیدوار کننده هم نباشد، به نظر می‌رسد که روند منفی را تا پایان سال یا حتی برای سال بعد هم خواهیم داشت.

این کارشناس با عنوان اینکه احتمالاً در مقابل روند بازار ارز و طلا به عنوان بازارهای پوشش ریسک مثبت خواهد شد، تصریح کرد: البته روند بازار خیلی قابل پیش‌بینی نیست و باید دید سخنرانی‌ها و جلسات روز گذشته چه‌جتنی به بازارهای دهد.

فشار حداکثری

تأثیر بود بود نبود روز بر اخنئی می‌کند

میرمعینی درباره شرایط بهبود بازار سرمایه، گفت: بهبود اوضاع اقتصادی و یا تداوم اصلاحات در بخش‌های مختلف جامعه بر اساس رویکردهای دولت، به موضوع گیری کلان در باره مذاکرات و همینطور در مورد آزادسازی رقابت با جامعه بین‌المللی، ارتباط پیدا می‌کند.

به گفته‌ا، افراد توانمند دیگری هم وجود دارند که جایگزین همتی شوند ولی اگر در یچه‌ای به سمت بهبود اوضاع سیاسی کلان، مخصوصاً در حوزه بین‌المللی باز نشود، هر فرد دیگری هم، حتی بسیار توانمندتر از همتی، وزیر اقتصاد شود، باز هم نمی‌توانیم اوضاع اقتصادی و اوضاع بقیه ساختارهای مشکل‌دار کشور را سامان دهی کنیم.

این تحلیلگر بازارهای مالی یادآور شد: استیضاح همتی به هر حال بر بازار تأثیرات منفی گذاشت و افق آینده را تیره‌تر کرد؛ ولی اگر گشایشی در روند سیاست بین‌المللی ایجاد شود، اثر آن خیلی شدید نخواهد شد. میرمعینی در پایان خاطرنشان کرد: خیلی نمی‌توانیم روی بود نبود آقای همتی در شرایط فشار حداکثری حساب کنیم و تأثیر عمده‌ای در شرایط اقتصادی نخواهد گذاشت.

نفت از ایران ادامه می‌دهد. با توجه به لغو معافیت تحریمی عراق، یکی از احتمال‌های موجود، ادامه روند صادرات گاز ایران به عراق از شیوه‌های غیر رسمی است.

از دست دادن بازار انرژی عراق، یک ضربه اقتصادی و استراتژیک برای ایران است. علاوه بر چالش‌های داخلی مانند کمبود گاز و تحریم‌های گسترده، حالا باید برای حفظ جایگاه خود در بازار انرژی منطقه نیز تلاش کنند. عراق اعلام کرده است که تا سال ۲۰۲۸ قصد دارد واردات گاز از ایران را متوقف کند. نخست‌وزیر تأکید کرد که این تصمیم تحت فشار آمریکا اتخاذ نشده است، اما واقعیت این است که تحریم‌های جدید، بر نامه‌های عراق را تسریع می‌کند.

از سوی دیگر، اگر عراق موفق شود منابع انرژی جایگزین پیدا کند، وابستگی خود به ایران را کاهش می‌دهد و این موضوع می‌تواند بر موازنه قدرت در منطقه تأثیرگذار باشد. در این شرایط، عراق ممکن است به ترکیه، شورای همکاری خلیج فارس و حتی آمریکا نزدیک‌تر شود و ایران جایگاه خود را بیش از گذشته از دست بدهد. احتمالاً در کوتاه‌مدت، عراق همچنان به گاز ایران نیاز دارد، اما در بلندمدت، تلاش می‌کند وابستگی خود را کاهش دهد. بعید نیست ایران نیز به صادرات غیر رسمی روی آورد، اما تشدید فشارهای تحریمی ممکن است این روند را دشوار کند.

مالی برای رفع سوء تغذیه را شارژ کرد و ما روی همین سوئیچ مالی پرداخت‌های مربوط به سوء تغذیه را انجام دادیم. فقط در این یک فقره، در یک هفته ماده‌ها هزار تن برنج فروختیم. من یک ضرب و تقسیم کردم و دیدم خورده و نخورده برنج کشور را جمع کنید، در یک سال این رقم نمی‌شود. پس عمده آن اعتبار یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومانی که دولت به عنوان سبید غذایی کودکان در نظر گرفت، کش‌اوت شده و به جیب سرپرست خانوار رفته است! او در نهایت تصریح کرد: عمیقاً باور دارم عده‌ای از افراد که حداقل عدم تعهد آن‌ها به رئیس‌جمهور و وزیر رفاه و اهداف آن‌ها بر همگان آشکار است، قصد دارند با فاضسازی برای وزیر و استفاده از این بستر معیوب و ناقص مهر تاییدی بر خطاهای خود بزنند.

خبر اقتصادی

وزیر نفت:

قرارداد ۱۷ میلیارد دلاری فشار افزایی، تولد دوباره پارس جنوبی است

وزیر نفت گفت: امضای قرارداد فشار افزایی پارس جنوبی با حدود ۱۷ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری، تولدی دیگر برای بزرگ‌ترین میدان گاز ایران است. به گزارش ایرنا،

محسن پاک‌نژاد در آیین امضای قرارداد فشار افزایی پارس جنوبی که با حضور مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، و مدیران صنعت نفت در محل مرکز همایش‌های بین‌المللی صنعت نفت در تهران برگزار شد، افزود: امضای این قرارداد بعد از گذشت هفت ماه از آغاز به کار دولت چهاردهم امروز اجرایی می‌شود.

معاون وزیر نیرو:

خشکی سد کرج بی سابقه است

معاون وزیر نیرو در امور آب و آبفا هشدار داد: خالی بودن سد کرج که یکی از اصلی‌ترین منابع تأمین آب شرب تهران محسوب می‌شود، در طول تاریخ به‌ر بهر داری این سد بی‌سابقه است و محدودیتی جدی برای تأمین پایدار آب پایتخت محسوب می‌شود. به گزارش تسنیم، محمد جوان‌بخت افزود: به دلیل کاهش ۴۷ درصدی بارش استان تهران نسبت به متوسط بلند مدت، منابع تأمین آب شرب تهران در سدهای لار، لتیان، ماملو و به‌ویژه سد کرج که بخش زیادی از آب شرب تهران را تأمین می‌کند با کاهش قابل ملاحظه‌ای روبرو است.

یک مقام تولیدی خبر داد:

کسری ۵۰ میلیون مترمکعب گاز پتروشیمی

سرپرست پهنه‌سازی مصرف انرژی شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: اکنون صنعت پتروشیمی ۵۰ میلیون مترمکعب کمبود گاز دارد و اگر این گاز تأمین شود روزانه حدود ۱۰۰ (همت) ۲۵۰ میلیارد تومان در آمد کشور افزایش پیدا می‌کند. به گزارش ایلنا، علی‌ربانی ادامه داد: کشور ما دومین دارنده ذخایر گاز و سومین تولیدکننده گاز جهان است اما وقتی به ۱۰ کشور صادرکننده گاز نگاه می‌کنیم ایران جایگاهی ندارد و از طرف دیگر بخش عمده صنایع کشور تعطیل و نیروگاه‌ها هم سوخت ما به مصرف می‌کنند و مر تباً اینگونه عنوان می‌شود که یک بخش از این مأمرا مربوط به کسری انرژی و تجهیزات راندامن پایین، یک بخش نیز مربوط به ساختمان‌هایی است که موجب ۱۹ مقررات ساختمان در آنها رعایت نشده و بخش دیگر هم مربوط به مباحث فرهنگی است.

رئیس اتحادیه طلا:

منتظر کاهش قیمت طلا نباشید

رئیس اتحادیه طلا درباره آینده قیمت طلا توضیح داد: کاهش قیمت طلا در هفته تا ۱۰ روز اخیر نسبتاً خوب بوده و نسبت به اوج افزایش قیمت‌ها، ثبات نسبی را حفظ کرده‌ام اما احتمال این که روند کاهشی قیمت طلا ادامه‌دار باشد، کم است؛ چرا که احتمال افزایش قیمت در بازارهای جهانی بالا است و همچنین آن کاهش قیمتی که باید نسبت به اوج قیمت‌ها رخ می‌داد، تجربه شده است. نادر بذرافشان در گفت‌وگو با اقتصادآنلاین همچنین اعلام کرد: تقاضای برای خرید طلا به شدت پایین آمده است، دو هفته بیشتر تا پایان سال باقی نمانده و مصادف شدن ایام پایانی سال با ماه رمضان کاهش تقاضا را به دنبال داشته و افزایش قیمت هم سبب شده تا مردم چندان شرایط خوبی برای خرید مصنوعات طلا نداشته باشند.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی عنوان کرد:

احتمال افزایش قیمت لوازم خانگی به تبع حذف ارز نیمايي

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران گفت: حذف ارز نیمايي و جایگزینی آن با ارز بازار توافقی قیمت مواد اولیه تولید را بالا برده و در این شرایط تولید کنندگان لوازم خانگی چاره‌ای جز تعدیل قیمت‌ها ندارند. به گزارش ایلنا، علیرضا محمدی دانیالی ادامه داد: هرچند در سال‌های اخیر تولید لوازم خانگی در کشور افزایش پیدا کرده اما قدرت خرید مردم کاهش یافته و این بر بازار به‌طور منفی تأثیرگذار است ضمن اینکه اکنون ۳۰ درصد بازار لوازم خانگی ایران را کالاهای قاچاقی در بر گرفته و سالانه حدود ۲ میلیارد دلار لوازم خانگی به صورت قاچاقی به کشور وارد می‌شود و این میزان از قاچاق در حالی صورت می‌گیرد که منشأ ارز که برای واردات این اقلام تأمین می‌شود مبهم است.

قیمت شیرینی و شکلات در آستانه عید

سر به فلک کشید

تجارت‌نیوز نوشت: «سال گذشته قیمت شیرینی تریبن ۱۸۵ هزار تا ۲۵۰ هزار تومان بود، اما امسال قیمت شیرینی تریب در محدوده ۲۲۰ هزار تا ۲۵۰ هزار تومان قرار دارد که به معنای رشد ۴۶ تا ۴۰ درصدی قیمت این محصول نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. علاوه بر این، متوسط قیمت انواع یاق، شیرینی دانمارکی و شیرینی زان ۲۰۰ هزار تومان است که سال گذشته این قیمت‌ها ۱۲۰ هزار تا ۱۷۰ هزار تومان به‌ازای هر کیلوگرم متغیر بود. بنابراین قیمت این نوع شیرینی‌ها بین ۱۷ تا ۶۶ درصد افزایش پیدا کرده است. عوامل متعددی در افزایش قیمت شیرینی و شکلات نقش دارند که یکی از مهم‌ترین این عوامل، افزایش قیمت مواد اولیه است؛ چنان‌که در یک سال اخیر قیمت کره، قهوه، کاکائو و شکر، به عنوان اصلی‌ترین مواد اولیه در تشکیل دهنده شیرینی، افزایش چشم‌گیری پیدا کرد.»